

PROPOSICIÓ DE LLEI D'INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR D'ADEQUACIÓ DE LA RÀTIO MÀXIMA D'ALUMNAT PER AULA A LES NECESSITATS DEL SISTEMA EDUCATIU VALENCIA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'Estatut d'Autonomia, aprovat per la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, en l'article 53.1 reconeix la competència exclusiva de la Generalitat Valenciana en la regulació i l'administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudici del que disposa l'article 27 de la Constitució Espanyola.

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en l'article 157, estableix que “correspon a les administracions educatives proveir els recursos necessaris per a garantir el procés d'aplicació de l'esmentada llei. Entre aquests recursos assenyala un nombre màxim d'alumnat per aula, que en l'ensenyament obligatori serà de 25 per a l'Educació Primària i de 30 per a l'Educació Secundària Obligatòria.

El Reial decret 132/2010, de 12 de febrer, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen els ensenyaments de segon cicle de l'Educació Infantil, l'Educació Primària i l'Educació Secundària, estableix la relació numèrica alumnat-docent en les etapes esmentades. L'article 4 estableix que el nombre de places escolars dels centres es fixarà en les corresponents disposicions per les quals s'autoritze la seua obertura i funcionament, tenint en compte el nombre màxim d'alumnat per unitat escolar i el nombre total d'unitats autoritzades en funció de les instal·lacions i condicions materials establides en aquest reial decret. D'altra banda, en l'article 7 s'indica que els centres docents que ofereixen el segon cicle de Educació Infantil tindran, com a màxim, 25 alumnes per unitat escolar.

El Decret 58/2021, de 30 d'abril, del Consell, fixa la jornada lectiva del personal docent i el nombre màxim d'alumnat per unitat en els centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana, regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig. En concret fixa el nombre màxim d'alumnat per unitat en Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, Formació Professional Bàsica, Formació Professional de Grau Mitjà i Formació Professional de Grau Superior, ensenyament d'idiomes de règim especial i formació de persones adultes. En els centres específics d'educació especial les ràtios d'alumnat varien segons les diferents tipologies de l'alumnat.

Totes les normatives esmentades que estableixen el nombre màxim d'alumnat a les aules en les diferents etapes educatives, no impedeixen unes ràtios menors. Les comunitats autònomes tenen competència per a reduir-les i adaptar-les a les seues necessitats. És sabut que un dels factors que incideix en la qualitat dels processos d'ensenyament-aprenentatge i en l'èxit escolar és la proporció d'alumnat per unitat, grup d'escolarització i docent. A més, s'ha pogut comprovar que les ràtios elevades provoquen, entre altres conseqüències, una minva important en la qualitat de l'educació. En eixe sentit, la baixada de la ràtio màxima és un dels elements que contribueix de manera eficaç a la millora de la qualitat educativa, com s'ha demostrat durant el curs 2021/22 en què es va reduir la ràtio atenent les mesures extraordinàries per a fer front a la pandèmia generada per la Covid-19. Aquesta va ser la mesura més celebrada pel professorat i per la resta de la comunitat educativa per poder atendre millor l'alumnat.

Ràtios reduïdes permeten dedicar més temps a l'atenció individualitzada de cada alumna i alumne, especialment a qui més suport necessita; millora el clima de convivència del grup; facilita l'intercanvi i la interacció entre l'alumnat i entre aquest i el seu professorat; i augmenta el confort en l'aula, fet que afavoreix el rendiment escolar, entre altres avantatges

que indiquen els estudis disponibles. És per això que la Xarxa d'Atenció a la Infància de la Comissió Europea recomana la reducció de les ràtios en tots els nivells educatius a tots els països de la Unió Europea.

Segons el *Sistema estatal de indicadores de la educación 2022 (SEIE)*, publicat pel Ministeri d'Educació i Formació Professional, les aules dels centres educatius valencians es troben per damunt de la mitjana estatal quant a les ràtios d'alumnat en totes les etapes educatives, excepte en l'FP Bàsica, en el curs 2019/20. Quant a les taxes d'abandonament escolar prematur, l'alumnat valencià d'entre 18 i 24 anys que ha deixat els estudis és del 12,8%. Tot i que se situa per sota de la mitjana estatal (13,3%) encara està lluny de l'objectiu del 9% marcat per la Unió Europea per a 2030. Així mateix, la taxa d'alumnat valencià repetidor està per damunt de la mitjana de l'estat en els ensenyaments obligatoris, especialment en secundària, amb una diferència d'1,6 punts.

És peremptori, per tant, aplicar les mesures necessàries per a reduir les taxes d'abandonament escolar i de repetició i la reducció de les ràtios es mostra com una mesura efectiva per a millorar el rendiment de l'alumnat.

La nova normativa d'inclusió educativa de 2018, prèvia a la pandèmia, defineix les respostes que cal donar a l'alumnat per avançar en la inclusió educativa. En eixe sentit, el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià i l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat exigeixen als centres educatius i al professorat un esforç per incrementar l'atenció individualitzada de l'alumnat ja que regulen quatre nivells de resposta per a la inclusió i tres graus d'intensitat que el conjunt del professorat ha d'aplicar.

A més, les necessitats d'una atenció més individualitzada s'han incrementat notablement per efecte de la pandèmia, quan ja era una necessitat prèviament pel volum d'alumnat que presentava necessitats d'atenció especials.

El descens de la natalitat fa possible la reducció de les ràtios en tots els nivells educatius per a millorar les condicions de l'ensenyament, sense necessitat d'un augment inassumible d'inversió en personal i en infraestructures. De fet, aquest esforç en adaptació de les infraestructures ja s'ha fet en els centres educatius durant el curs 2020/21, en què les ràtios es van reduir i els centres van adaptar els espais. El descens de la natalitat ha permès que la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport reglamentara una reducció de les ràtios en algunes localitats (mitjançant l'Ordre 13/2021, de 20 de maig), que han afectat l'educació infantil (3 anys). Tanmateix, no s'han fet extensibles a tot el conjunt dels centres educatius, ni tampoc a totes les etapes educatives, amb la qual cosa resulten insuficients.

Amb aquest camí ja iniciat, aquesta llei proposa avançar encara més en la reducció de les ràtios per a situar l'ensenyament valencià en una posició òptima per a fer front als reptes de l'educació del segle XXI, basats en una atenció inclusiva, el més individualitzada possible i centrada en el nostre alumnat.

Article 1. Objecte

Aquesta llei té per objecte regular el nombre màxim d'alumnat per aula o unitat en l'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Especial, Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, Formació Professional i Escoles Oficials d'Idiomes en els centres educatius sostinguts amb fons públics dependents de la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 2. Alumnat per unitat

1. El nombre màxim d'alumnes per unitat en els centres que impartisquen el primer cicle d'Educació Infantil i les unitats de 2 a 3 anys en escoles infantils de segon cicle i en CEIP, ambdós de titularitat de la Generalitat, serà el següent:

- a) Unitats per a alumnat menor d'un any: 1/4.
- b) Unitats per a alumnat d'un a dos anys: 1/6.
- c) Unitats per a alumnat de dos a tres anys: 1/8.

2. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup en els centres docents públics i en els centres docents concertats que impartisquen el segon cicle d'Educació Infantil s'estableix en 15, En les unitats on s'agrupe alumnat de diferents nivells, el nombre màxim d'alumnes per unitat, serà el següent:

Nombre de nivells agrupats	Nombre màxim d'alumnat
2	12
3	10
4	8

En cas que l'agrupament siga entre alumnat del nivell 2-3 anys i 3-4 anys, la ràtio màxima d'alumnes per unitat serà de 10.

3. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup en els centres docents públics i en els centres docents concertats que impartisquen Educació Primària s'estableix en 20. En les unitats on s'agrupe alumnat de diferents nivells, el nombre màxim d'alumnes per unitat, serà el següent:

Nombre de nivells agrupats	Nombre màxim d'alumnat
2	17
3	15
4	13
5	11
6	9

4. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup en els centres docents públics i en els centres docents concertats que impartisquen Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, Formació Professional de Grau Mitjà i Formació Professional de Grau Superior s'estableix en 20.

5. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup en els centres de caràcter singular s'estableix en 10. En cas d'agrupació de dos nivells diferents, aquesta ràtio es reduirà en dos alumnes.

6. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup en els centres específics d'educació especial i en les unitats específiques en centres ordinaris, serà el següent:

- a) Trastorn de l'espectre autista (TEA): 3
- b) Plurideficiència amb discapacitat intel·lectual: 4
- c) Discapacitat intel·lectual greu i profunda: 6
- d) Discapacitat intel·lectual moderada: 8
- e) En els CEE, trastorn de conducta, psicòtic o de personalitat amb discapacitat intel·lectual: 3

7. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup en Batxillerat en règim nocturn, així com

en règim semipresencial o a distància, i en la Formació Professional de Grau Mitjà i Formació Professional de Grau Superior en règim semipresencial o a distància s'estableix en 25.

8. El nombre màxim d'alumnes per unitat o grup és de 12 en els centres docents públics i en els centres docents concertats que impartisquen Formació Professional Bàsica.

9. En l'ensenyament d'idiomes de règim especial el nombre màxim d'alumnes per unitat s'estableix en 20 alumnes. Respecte de la modalitat a distància, el nombre màxim d'alumnes s'estableix en 30 per al That's English i en la resta de modalitats.

10. Quan s'escolaritze alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) s'aplicarà una reducció de ràtio de 3 alumnes i en cada aula hi haurà un màxim d'un alumne amb aquestes característiques, ampliable a dos alumnes si és per incorporació tardana al sistema i només fins a la finalització del curs escolar. L'alumnat escolaritzat a les unitats específiques en centres ordinaris, computarà als mateixos efectes de reducció de ràtio a l'aula de referència.

Article 3. Dotació de professorat de Pedagogia Terapèutica, Audició i Llenguatge, Orientació Educativa.

El nombre màxim d'alumnat que atindrà el personal de Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge dels centres ordinaris serà com a màxim la ràtio establida a les unitats del centre i garantirà una adequada inclusió de l'alumnat amb NESE.

Els criteris per a la creació de llocs de professorat de l'especialitat d'Orientació Educativa previstos en els equips d'orientació educativa seran els següents:

a) Els llocs de treball corresponents als centres educatius que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil i Primària estaran determinats pel nombre d'unitats:

- Centres entre 1 i 3 unitats: 1/3 lloc de treball
- Centres entre 4 i 8: 0'5 llocs de treball
- Centres entre 9 i 17 unitats: 1 lloc de treball
- Centres entre 18 i 26 unitats: 2 llocs de treball –
- Centres de 27 o més unitats: 3 llocs de treball

De forma extraordinària es podrà dotar de 1/2 lloc de treball a aquells centres que acumulen un alt percentatge d'alumnat de NESE o necessitats de compensació de desigualtats.

b) Els llocs de treball corresponents als centres d'Educació Especial estaran determinats pel nombre d'alumnat matriculat:

- Menys de 100 alumnes: 1 lloc de treball
- 100 o més alumnes: 2 llocs de treball

c) Els llocs corresponents als instituts d'educació secundària estaran determinats pel nombre d'alumnat matriculat:

- Per cada 500 alumnes: 1 lloc de treball

De forma extraordinària es podrà dotar de 1/2 lloc a aquells centres que acumulen un alt percentatge d'alumnat amb necessitats especials de suport educatiu i/o necessitats de compensació de desigualtats.

Els centres de formació de persones adultes tindran la dotació de professorat d'Orientació Educativa en la manera en que es determine reglamentàriament.

Disposicions transitòries

Primera. Implantació progressiva.

La Conselleria competent en matèria d'educació iniciarà les accions necessàries perquè, en el termini de tres anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, els centres estiguen adaptats per aplicar les ràtios que s'hi estableixen.

Disposició derogatòria

Única. Derogació normativa

Queden derogats els articles 3, excepte els apartats 9 i 10, i la Disposició Addicional Tercera, apartat 1, del Decret 58/2021, de 30 d'abril, del Consell, sobre jornada lectiva del personal docent i nombre màxim d'alumnat per unitat en centres docents no universitaris.

Es deroga l'article 2 de l'Ordre 23/2021, de 6 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es determinen els criteris de creació de llocs de professorat de l'especialitat d'Orientació Educativa en els equips d'Orientació Educativa, i per la qual s'ordena la creació de les unitats especialitzades d'Orientació.

Es deroga el darrer paràgraf de l'article 5 de l'Ordre 69/2015, de 25 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'establixen criteris per a la dotació de plantilles i per a la determinació de condicions de treball del professorat dels centres docents públics que impartixen ESO, Batxillerat i Formació Professional, dependents de la conselleria competent en matèria d'educació.

Així mateix, queda derogat el contingut de totes aquelles disposicions del mateix rang o inferior que s'opose al que disposa aquest decret.

Disposicions finals

Única. Entrada en vigor

Aquest decret entrarà en vigor 'endemà de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, i produirà efectes des de l'inici del curs 2023-2024.